

Питання етики в аудиті

А.С. Ярошенко

к.е.н., старший викладач

*ДВНЗ «Українська академія банківської
справи Національного банку України*

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ВНУТРІШНЬОГО АУДИТОРА

Кожна професія має ряд важливих параметрів та вимог і професія аудитора не виняток. Саме відповідність високим вимогам суспільства та економіки дозволяє професійним аудиторам, відігравати важливу роль у суспільстві. Знання та досвід дають їм привілеї надавати певну кількість контролю, так як інвестори, банки, співробітники, регулюючі органи і інші покладаються на їх остаточну думку, щоб відчувати себе спокійно щодо того, що фінансова звітність показує достовірне і об'єктивне уявлення про діяльність підприємства, організації.

Одним з основних компонентів саморегуляції для професійних аудиторів є встановлення етичного кодексу за своєю партнерської професійної організації. На жаль, цей важливий статус був заплямований лінією скандалів, які виникли протягом останніх років, таких як Enron, WorldCom, Adelphia, Global Crossing, Parmalat і загибелі Артура Андерсона. Неминуче громадськість втрачає довіру в аудиторської професії. І сьогодні дуже важливо, щоб сама професія відновлювала цю втрачену віру і розбудовувала свою репутацію на її історичні основи етики та сумлінності.

Внутрішній аудитор повинен не тільки об'єктивно оцінювати ефективність управління ризиками, внутрішнього контролю та системи корпоративного управління, а також сприяти їх вдосконаленню. Це неможливо без об'єктивного мислення, а об'єктивність внутрішнього аудитора нерозривно пов'язана з дотриманням ним етичних норм, визначених принципів.

Всеукраїнською громадською організацією «Інститут Внутрішніх Аудиторів України», що заснована в 2001 році, було розроблено Кодекс етики внутрішніх аудиторів відповідно до якого дія Кодексу етики Інституту розповсюджується за межі визначення внутрішнього аудиту та включає дві невід'ємні складові:

1. Принципи, що стосуються професії та практики внутрішнього аудиту.
2. Правила поведінки, що описують норми поведінки, очікуваної від внутрішніх аудиторів. правила сприяють практичному втіленню принципів та виступають для внутрішніх аудиторів у якості керівництва етичної поведінки.

Принципи внутрішнього аудитора:

1. Чесність

Чесність внутрішніх аудиторів є основою, на якій ґрунтується довіра до судження аудитора.

2. Об'єктивність

Внутрішні аудитори демонструють найвищий рівень об'єктивності під час збору, оцінювання та повідомлення інформації щодо діяльності чи процесу, який перевіряється. Внутрішні аудитори роблять зважену оцінку всіх релевантних обставин та у своїх судженнях несхильні до неналежного впливу своїх власних інтересів чи інтересів інших осіб.

3. Конфіденційність

Внутрішні аудитори визнають право власності на інформацію, яку вони отримують у ході виконання завдання, та її цінність і не розкривають інформацію без відповідних на те повноважень, за винятком випадків, коли таке розкриття вимагається правовим чи професійним обов'язком.

4. Професійна компетентність

Внутрішні аудитори застосовують знання, навички та досвід, необхідні для надання послуг внутрішнього аудиту.

Правила поведінки внутрішнього аудитора:

1. Чесність

Тобто внутрішнім аудиторам: слід виконувати завдання чесно, сумлінно та відповідально; слід діяти в рамках закону та розкривати інформацію, передбачену законом і професійними стандартами; не слід свідомо брати участь у незаконній діяльності чи діях, що дискредитують професію внутрішнього аудитора чи організацію; слід поважати законі та етичні цілі їхньої організації і сприяти їх досягненню.

2. Об'єктивність

Внутрішнім аудиторам: не слід брати участь або мати відношення до діяльності, яка може зашкодити їх неупередженій оцінці, або може бути розцінена як така, що може зашкодити їх неупередженій оцінці. Це також поширюється на діяльність та відносини, які можуть суперечити інтересам організації; не слід приймати нічого, що може зашкодити їх професійному судженню або створити таке враження; розкривати всі відомі їм суттєві факти, що в разі їх не розкриття можуть викривити звітність щодо діяльності, яка перевіряється.

3. Конфіденційність

Внутрішнім аудиторам: слід з обережністю використовувати та зберігати інформацію, отриману у ході виконання ними своїх обов'язків; не слід використовувати інформацію з метою отримання особистої вигоди чи в будь-який інший спосіб, що суперечитиме закону або завдасть шкоди законним та етичним цілям організації.

4. Професійна компетентність

Внутрішнім аудиторам: слід надавати лише ті послуги, для виконання яких вони мають необхідні знання, навички та досвід; слід виконувати завдання внутрішнього аудиту відповідно до Міжнародних стандартів професійної практики внутрішнього аудиту; слід постійно вдосконалювати свою професійну компетентність, а також покращувати ефективність та якість своїх послуг.